

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 13.9.2017
COM(2017) 479 final

Limité cabinets
Embargo jusqu'à l'adoption

**MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET,
EUROPEISKA RÅDET, RÅDET, EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA
KOMMITTÉN, REGIONKOMMITTÉN OCH EUROPEISKA
INVESTERINGSBANKEN**

**Investera i en smart, innovativ och hållbar industri
En förnyad strategi för EU:s industripolitik**

1. Europas industri i en ny industriell tidsålder

Industrin har alltid varit en viktig drivande faktor för produktivitet och innovation och en hörnsten i det ekonomiska välbefindandet i Europa. Vi kan stödja sig på en stark industriell bas, men stora insatser krävs av medlemsstaterna, EU-institutionerna och framför allt industrin själv i syfte att behålla och stärka Europas industriella ledarskap i denna tid av globalisering, snabba tekniska förändringar och hållbarhetsutmaningar.

I ordförande Junckers politiska riktlinjer understryks betydelsen av en stark och högpresterande industri för Europas ekonomi och behovet av att åter öka industrins andel av EU:s BNP till 20 % fram till 2020. Industrin skapar 36 miljoner direkta arbetstillfällen¹ och bidrar till en hög levnadsstandard för våra medborgare. Den spelar en viktig roll för att främja EU:s globala ledarskap och internationella betydelse. Europaparlamentets ordförande har också nyligen på nytt erinrat om betydelsen av Europas industriella bas som fokus för vår politik².

Europa är världsledande inom många industrier, särskilt koldioxidsnåla och sofistikerade produkter och tjänster, eller produkter och tjänster med högt mervärde. Denna position har byggts upp genom en stor inre marknad med 500 miljoner konsumenter, starka värdekedjor, kvalificerad och duktig arbetskraft och en vetenskaplig bas i världsklass. Stora ansträngningar behövs dock för att anpassa sig till den nya industriella tidsålderns utmaningar och dra nytta av dess enorma möjligheter³.

Den här nya industriella tidsålderns kännetecken är de allt snabbare ekonomiska, samhällseliga och miljömässiga förändringarna samt tekniska genombrott på områden som robotteknik, sakernas internet, artificiell intelligens, energisystem och bioekonomi. Användningen av informationsteknik möjliggör en automatisering som omvandlar traditionella tillverkningsprocesser och arbetets innehåll. Industrin är alltmer integrerad i globala värdekedjor med starka tjänstekomponenter. Nya affärsmodeller förändrar de traditionella marknaderna.

Själva formerna för innovation och värdeskapande förändras på ett genomgripande sätt till följd av en ny generation av konsumenter som förväntar sig värdemedskapande, konnektivitet och prestationsmätningar i realtid. Detta suddar också ut gränsen mellan tillverkning och tjänster. Data blir den nya konkurrensfaktorn i vår uppkopplade värld. Och i takt med att de ansträngda naturresurserna och klimatförändringen blir en allt mer påtaglig realitet ökar efterfrågan på hållbara produkter och cirkulär konsumtion exponentiellt.

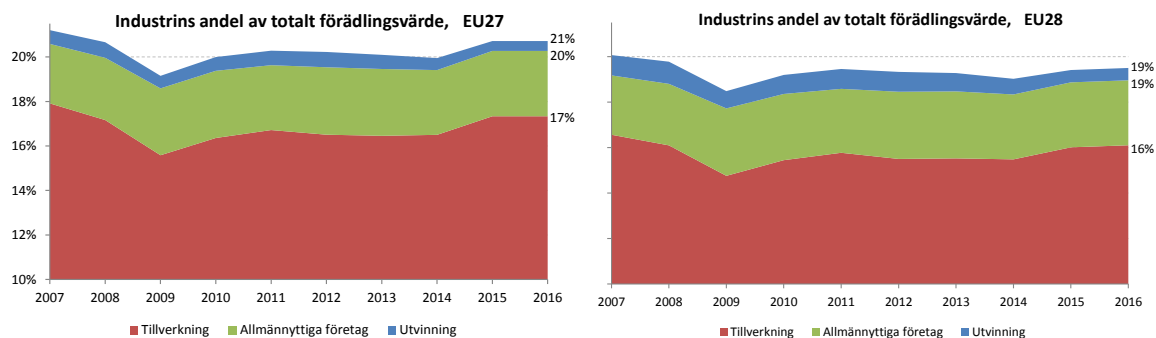
Dessa utvecklingstendenser är reella och oåterkalleliga och medför möjligheter som industrin har börjat utnyttja. EU:s industri har lyckats vända nedgången i marknadsandelar och industrins andel av det totala mervärdet. Marknadsandelen för EU:s export ökar gradvis för

¹ Dessa uppgifter omfattar tillverkningsindustrin, utvinningsindustrin och allmännyttiga företag. De omfattar inte företagsstjänster och byggindustri, som dock är nära kopplade till EU:s industri, inte minst mot bakgrund av den allt större roll som spelas av värdekedjor och tjänstefiering.

² <http://www.europarl.europa.eu/the-president/en/newsroom/speech-by-the-president-of-the-european-parliament-antonio-tajani-to-the-european-council-meeting-on-22-june-2017>.

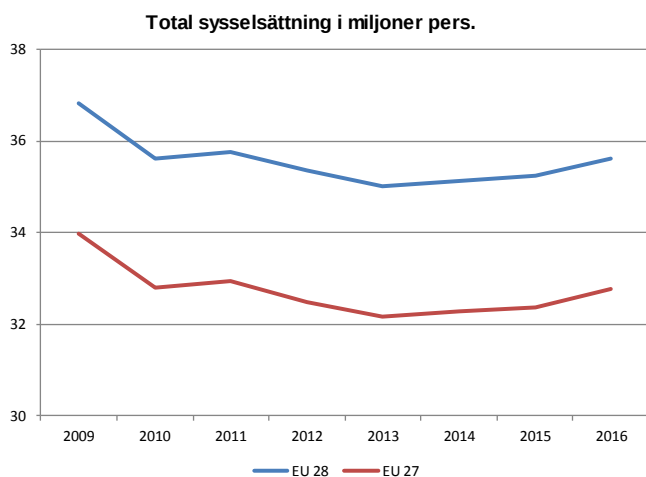
³ Se kommissionens diskussionsunderlag *Hur vi bemöter globaliseringen*, COM(2017) 240.

varor och fortsätter ligga på samma nivå för tjänster. Industrins bruttoförelingsvärde har ökat med 6,4 % mellan 2009 och 2016 för EU-27⁴ och med 4,7 % för EU-28. Tillverkningsindustrin och insatsvaror från utvinningsindustrin och allmännyttiga företag som andel av det totala förelingsvärdet svarade för 21 % i EU-27 (19 % i EU-28) under 2016⁵. Enbart tillverkningsindustrins förelingsvärde har ökat med 25 % i EU-27 (23 % i EU-28) i reala termer sedan 2009, och dess andel av ekonomin har ökat från 15,5 (14,7 i EU-28) till 17,1 % (16,1 % i EU-28).

Källa: Eurostat⁶.

Utvecklingen mot en minskad sysselsättning inom industrin har också vänt. Mellan 2009 och 2013 minskade sysselsättningen inom industrin med 1,8 miljoner (5,4 %) i EU-27, men sedan 2013 har drygt 1,5 miljoner nya arbetstillfällen skapats inom industrin. Inom tillverkningsindustrin har antalet arbetstillfällen vuxit ännu starkare, framför allt inom välbetalda ingenjörsyrken, kvalificerade yrken eller i ledande befattningar⁷. Ökningen av industrins förelingsvärde och sysselsättning återspeglas också genom en årlig ökning av arbetsproduktiviteten inom EU-industrin på i genomsnitt 2,7 % mellan 2009 och 2016. Arbetsproduktivitetsökningen i EU står sig väl i jämförelse med andra större ekonomier som USA (+ 0,7 % per år i genomsnitt 2009–2015), Japan (+ 3,4 %) och Sydkorea (2,3 %)⁸.

Källa: Eurostat.

⁴ Hänvisningar till EU-27 i hela texten avser Europeiska unionen utan Förenade kungariket.

⁵ Som ovan (fotnot 1) omfattar dessa uppgifter inte företagstjänster och byggindustri.

⁶ Uppgifterna för 2016 är preliminära.

⁷ European Jobs Monitor 2017.

⁸ Uppgifter från OECD som bygger på antalet anställda.

Vi måste även i fortsättningen vara beredda på att ta itu med förändrade värdekedjor, hållbarhetsproblem, förändringar i den globala efterfrågan samt kvarstående strukturella svagheter i företagsklimatet. Små och medelstora företag fortsätter att vara särskilt sårbara. Många människor saknar fortfarande de färdigheter som behövs i den framtida industrin, inbegripet grundläggande digital kompetens. Den ökande produktivitetsklyftan mellan de som leder på teknikområdet och de som släpar efter hämmar den potentiella tillväxten och undergräver den ekonomiska och sociala konvergensen samt den territoriella sammanhållningen. Europas konkurrenter investerar starkt i uppgraderingen av sina industrier, medan investeringarna i EU ännu inte har återgått till sitt historiska genomsnitt⁹. Samtidigt har EU:s innovationsklyfta gentemot vissa länder ökat¹⁰ och viktiga ekonomiska aktörer som Kina börjar konkurrera just inom de sektorer med högre mervärde där Europa är som mest framgångsrikt.

Vi behöver därför stärka vår industris förmåga att kontinuerligt anpassa och förnya sig genom att underlätta investeringar i ny teknik och de förändringar som orsakas av ökad digitalisering och övergången till en koldioxidsnål och cirkulär ekonomi. Men företagen måste göra sin del genom att uppgradera sin tekniska grund, framtidssäkra sina affärsmodeller, internalisera principerna om hållbar utveckling och satsa på innovationer.

Den industriella omvandlingen skapar enorma möjligheter, men för att vi ska utnyttja dessa krävs avsevärda investeringar i avancerad tillverkning, människors kompetens samt immateriella tillgångar såsom forskning och innovation. För att påskynda omställningen krävs också en bättre fungerande inre marknad. En teknikdriven och modern industripolitik kan blåsa nytt liv i EU:s regioner och skapa förutsättningar för anpassning till den förändrade globala miljön.

2. Göra den europeiska industrin starkare

Skapandet av nya arbetstillfällen och tillväxt genom innovation och investeringar har stått i centrum för kommissionens viktigaste initiativ, bland annat investeringsplanen, strategin för den inre marknaden, kapitalmarknadsunionen, den digitala inre marknaden och den nya kompetensagendan för Europa¹¹. Inrättandet av energiunionen, med dess ambitiösa och framåtblickande klimatpolitik, och handlingsplanen för den cirkulära ekonomin och att vara ledande i genomförandet av målen för hållbar utveckling fram till 2030 medför också ökad konkurrenskraft och en hållbar tillväxt¹². Horisont 2020 och de europeiska struktur- och investeringsfonderna spelar en viktig roll när det gäller att stimulera innovation inom industrin och kommissionen arbetar med medlemsstaterna inom ramen för den europeiska planeringsterminen för att genomföra nationella reformer som främjar sysselsättning, tillväxt och investeringar. I diskussionsunderlaget om framtiden för EU:s finanser¹³ anges att EU:s budget även fortsättningsvis bör göra den europeiska ekonomin starkare och mer motståndskraftig.

Kommissionens övergripande strategi för bättre lagstiftning, som bör kompletteras av liknande insatser från medlemsstaterna på nationell, regional och lokal nivå, bidrar till att

⁹ Den genomsnittliga investeringsandelen 1996–2007 är 21,4 %.

¹⁰ Som Sydkorea och Japan. Se den europeiska resultattavlan för innovation 2017.

¹¹ COM(2014) 903, COM(2015) 192, COM(2015) 468, COM(2015) 550 och COM(2016) 381.

¹² COM(2015) 80, COM(2015) 614, och COM(2016) 739.

¹³ COM(2017) 358.

skapa bättre lagstiftning och bättre resultat för samhället. Lagstiftning av hög kvalitet ger den säkerhet som företag behöver för att kunna växa.

- *Bättre lagstiftning säkerställer att ekonomiska, sociala och miljömässiga konsekvenser systematiskt bedöms och innebär att konkurrenskraft, innovation, digitalisering, investeringar, små och medelstora företag, konsumentskydd, socialt skydd och miljö beaktas i EU:s beslutsfattande. Syftet är att säkerställa att ny lagstiftning uppfyller sitt mål till lägsta möjliga kostnad och att den befintliga lagstiftningen kontrolleras regelbundet så att onödig byråkrati identifieras och åtgärdas.*
- *Parallellt fortsätter kommissionens program om lagstiftningens ändamålsenlighet att ge resultat genom förenkling av den befintliga lagstiftningen och minskning av onödiga kostnader¹⁴. Genom Refit-plattformen¹⁵ och webbplatsen "Minska regelbördan" uppmuntras och granskas förslag från näringslivet och det civila samhället om hur lagstiftningen kan förenklas.*
- *Ett aktivt deltagande från berörda parter, inklusive näringslivet, är avgörande för att förbättra kvaliteten på EU:s lagstiftning¹⁶. Kommissionen uppmanar därför synpunkter i ett tidigt skede från berörda parter på sina initiativ och utvärderingar. Den välkomnar också detaljerade underlag och bidrag till sina samråd samt synpunkter på sina förslag.*

Den starka industriella inriktningen på denna politik kompletteras med sektorsspecifika åtgärder, t.ex. när det gäller stål-, rymd- och försvarsindustrin¹⁷, och genom ett starkt fokus på viktig möjliggörande teknik.

- *Genom meddelandet Stål: bevara hållbar sysselsättning och tillväxt i EU vidtog kommissionen åtgärder för att stärka EU:s försvar mot illojala handelsmetoder. Åtgärder på EU-nivå och nationell nivå föreslogs för att möta utmaningarna på lång sikt och skapa hållbarhet inom den europeiska stålindustrin, särskilt genom modernisering och investeringar i innovation (t.ex. genom offentlig-privata partnerskap).*
- *Med beaktande av rymdindustrins strategiska betydelse för Europa antog kommissionen en rymdstrategi för Europa i oktober 2016 för att maximera de fördelar som rymdindustrin medför för det europeiska samhället och den europeiska ekonomin, ge nystartade europeiska rymdindustriföretag goda förutsättningar att växa, främja Europas globala ledarskap på rymdområdet och öka dess andel på den globala rymdindustrimarknaden.*

Det är nu dags att utvärdera de framsteg som gjorts och ta itu med eventuella kvarstående brister. Som framgår i Europaparlamentets resolution av den 5 juli 2017¹⁸ och Europeiska

¹⁴ Resultattavlan för Refit: https://ec.europa.eu/info/law/law-making-process/overview-law-making-process/evaluating-and-improving-existing-laws/reducing-burdens-and-simplifying-law/refit-making-eu-law-simpler-and-less-costly_en. Som exempel förväntas den nya, enda kontaktpunkten för mervärdesskatt för näthandel och harmoniserade allmänna bestämmelser om uppgiftsskydd som ersätter 28 nationella regelsystem leda till besparingar på uppskattningsvis 2,3 miljarder euro vardera per år för företagen.

¹⁵ https://ec.europa.eu/info/law/law-making-process/overview-law-making-process/evaluating-and-improving-existing-laws/reducing-burdens-and-simplifying-law/refit-platform_en.

¹⁶ Bidra till EU:s lagstiftningsarbete på: http://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say_en.

¹⁷ COM(2016) 155, COM(2016) 705 och COM(2016) 950.

¹⁸ Europaparlamentets resolution av den 5 juli 2017 om att bygga upp en ambitiös industristrategi för EU som en strategisk prioritering för tillväxt, sysselsättning och innovation i Europa.

rådets slutsatser av den 15 december 2016 och den 23 juni 2017, liksom genom det stora intresset och stödet från den stora gruppen av berörda parter, finns det ett brett samförstånd om behovet av en **helhetssyn och en framåtblickande vision för Europas industri. Detta kommer att göra det möjligt för oss att arbeta bättre tillsammans, på grundval av kommissionens tio politiska prioriteringar, i syfte att stärka Europas industriella bas.**

Med utgångspunkt i den europeiska industridagen tidigare i år och de olika parternas synpunkter, är detta meddelande ett svar på behovet att utarbeta en strategi för en smart, innovativ och hållbar industri som bidrar till konkurrenskraft, sysselsättning och tillväxt, till gagn för alla. Genomförandet av denna strategi kommer att kräva ett gemensamt åtagande och systematiska insatser från industrin samt från alla berörda parter på europeisk, nationell och regional nivå.

➤ *Den första europeiska industridagen ägde rum den 28 februari 2017 och samlade cirka 600 deltagare från ett stort antal olika industrisektorer och det civila samhället från hela EU för att diskutera vad EU:s industripolitik har uppnått och hur framtiden för den europeiska industrin ser ut. Diskussionerna visade att det finns ett brett samförstånd om att de befintliga EU-strategierna bidrar till att möta de långsiktiga utmaningarna för industrin och hjälpte till att kartlägga de områden där ytterligare åtgärder behövs.*

Vi bör därför ytterligare stärka det framgångsrika samarbete som inleddes vid den första europeiska industridagen och göra den till ett regelbundet och strukturerat inslag.

3. En fördjupad och rättvisare inre marknad – att ge människor och företag möjligheter

En fördjupad och rättvisare inre marknad står i centrum för den europeiska industrins framgång. Den ska underlätta integrationen av våra företag i europeiska och globala värdekedjor och fungera som en viktig faktor bakom industrins konkurrenskraft. Samtidigt

måste denna marknad hjälpa industrin, människor och lokala samhällen att anpassa sig till sociala, ekonomiska och miljömässiga förändringar. Fördelarna med den industriella omvandlingen måste komma många till del och de som förlorar på omvandlingen måste kunna hitta möjligheter och stöd för anpassning. Livslångt lärande, lika möjligheter och rättvis tillgång till utbildning, yrkesutbildning och teknisk kompetens är centrala aspekter för att bygga upp en sådan motståndskraft.

Kommissionen har lagt fram en rad åtgärder under de senaste två åren för att ge Europa och dess företag möjlighet att dra nytta av fördelarna med den inre marknaden. Den europeiska agendan för delningsekonomi¹⁹ stimulerar en balanserad utveckling av kollaborativa affärsmodeller som också har stor potential att främja resurseffektiviteten i ekonomin. Moderniseringen av standardiseringssystemet²⁰ kommer att bidra till att utveckla aktuella och marknadsanpassade standarder som ger våra industrier möjlighet att utnyttja framväxande marknadssegment. Det tjänstepaket som lades fram i år²¹ tar itu med oproportionerliga lagstiftningshinder, underlättar rörlighet för yrkesverksamma och rationaliserar de förfaranden som tjänsteleverantörer måste följa när de utvidgar sin verksamhet till andra EU-länder. Det nyligen framlagda efterlevnadspaketet²² lägger stor vikt vid att se till att reglerna för den inre marknaden genomförs och att den inre marknaden blir konkret verklighet i vardagen till hjälp för människor och företag.

För att ytterligare stärka den inre marknaden kommer kommissionen också att föreslå regler för att förenkla ömsesidigt erkännande och se över regelverket för marknadskontroll för att säkerställa produktsäkerhet och bättre stödja de mer än 500 nationella marknadskontrollmyndigheterna i samordningen och genomförandet av deras uppgifter. Den kommer att lägga fram ett antal initiativ för att modernisera bestämmelserna om immateriell äganderätt. För att hjälpa myndigheterna att bättre använda offentlig upphandling som en drivkraft för smart, hållbar och innovativ teknik, kommer kommissionen också att föreslå åtgärder för att främja strategisk upphandling samt att bistå medlemsstaterna med upphandlingsaspekten av stora infrastrukturprojekt.

För att hantera de stora påfrestningar som den pågående industriella omvandlingen sätter på den europeiska industrin och dess arbetskraft att anpassa sig, måste särskild uppmärksamhet ägnas åt att stärka motståndskraften och hjälpa människor och lokalsamhällen att utnyttja möjligheterna till förändring. Utbildningssystemen måste säkerställa att människor får rätt färdigheter för att genomföra sådana förändringar och undvika ökande sociala klyftor. Dessa färdigheter måste utvecklas långt innan människorna träder in på arbetsmarknaden och uppdateras under hela arbetslivet. I detta avseende är deltagandet av viktiga berörda parter, inklusive arbetsmarknadens parter, av avgörande betydelse.

EU:s kompetensagenda²³ innehåller tio viktiga åtgärder för ökad kompetens i Europa, från initiativ för att komma till rätta med de brister i grundläggande färdigheter som berör mer än 70 miljoner vuxna i Europa till åtgärder som ska främja utvecklingen av kompetens på hög nivå inom framväxande områden, och underlätta prognoser. Kommissionen stödjer i samarbete med OECD medlemsstaternas utveckling av nationella kompetensstrategier.

¹⁹ COM(2016) 356.

²⁰ COM(2016) 358.

²¹ COM(2016) 820, COM(2016) 821, COM(2016) 822 och COM(2016) 824.

²² COM(2017) 255, COM(2017) 256 och COM(2017) 257.

²³ COM(2016) 381.

Kommissionens framåtblickande strategi för sektoriellt samarbete om kompetens²⁴ kommer inom kort att utvidgas till att omfatta andra viktiga industrisektorer, exempelvis byggnads-, stål- och pappersindustri, miljövänlig teknik och förnybar energi, additiv tillverkning och sjöfart. Koalitionen för digital kompetens och sysselsättning²⁵ föreslår konkreta åtgärder för att utbilda och omskola EU:s medborgare och arbetstagare till följd av digitaliseringen. I den nyligen lanserade europeiska pelaren för sociala rättigheter²⁶ behandlas det framtida arbetet och den framväxande digitala arbetsmarknaden. Bland annat syftar den till att hantera utmaningarna i samband med nya och atypiska anställningsformer, arbetsvillkor och tillgång till socialt skydd.

Kommissionen kommer att ytterligare stärka Europeiska socialfondens resultatinriktning för att stödja motståndskraft och konkurrenskraft på arbetsmarknaden. Nationell arbetsmarknadspolitik spelar en nyckelroll när det gäller att förutse framtida kompetensbehov och vid användningen av Europeiska socialfonden för att bättre hantera förändringar och bidra till att tillhandahålla relevant utbildning. Programmet Erasmus+ är också ett viktigt redskap för att utveckla ny kompetens genom lärande utomlands. Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter ger stöd till arbetstagare som drabbas av omfattande uppsägningar till följd av globaliseringen eller den ekonomiska krisen.

4. En uppgraderad industri för den digitala tidsåldern

Framtiden för industrin kommer att vara digital. Den digitala omvandlingen står i centrum för den pågående industriella revolutionen. Framstegen i teknik såsom stordata, artificiell intelligens och robotteknik, sakernas internet och högpresterande datorer påverkar arbetets själva karaktär och samhället som helhet²⁷. Med den digitala tekniken blir tjänstedelen av industrin allt viktigare. Att främja införandet av smart teknik inom och mellan olika industriella värdekedjor och främja företagens tillväxt är därför central vikt för Europas tillväxt och konkurrenskraft.

Europa är globalt ledande i fråga om många tillverkningsindustrier och våra företag ligger ofta i framkant när det gäller digitalisering och automatisering inom viktiga industrisektorer²⁸. Europas roll i data- och plattformsekonomin är begränsad och spridningen av digital teknik i små och medelstora företag är låg²⁹. Endast en femtedel av företagen i EU är i hög grad digitaliserade³⁰. Företagen måste i sin tur göra sin del genom att genomföra de inledande investeringarna i digital teknik och sedan utnyttja de produktivitetsvinster och innovationsfördelar som följer. Affärsmodeller och processer kan ändras, chefer och personal kan behöva skaffa sig ny kompetens och snabbheten i omvandlingen kan öka. Men en utebliven digitalisering kommer också att medföra förändringar med den sannolika förlusten

²⁴ Strategin gäller på försöksstadiet sex sektorer: bilindustri, försvar, marin teknik, textilier, kläder, läder och skor, rymdteknik och turism: https://ec.europa.eu/growth/industry/policy/skills_en.

²⁵ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/digital-skills-jobs-coalition>.

²⁶ COM(2017) 250.

²⁷ De sammanlagda ekonomiska konsekvenserna av automatiseringen av kunskap och arbete, robotar och autonoma fordon beräknas ha uppgått till upp till 12 biljoner euro per år 2025, inklusive produktivitetsvinster. Se COM(2017) 228.

²⁸ Europa har 33 % av världsmarknaden för robotteknik, 30 % för inbyggda system, 55 % för halvledare för fordonsindustrin, 20 % för halvledarutrustning och 20 % för fotonikkomponenter.

²⁹ Enligt en Roland Berger-studie om industrins digitala beredskap släpar omkring 60 % av de stora industrierna och mer än 90 % av de små och medelstora företagen efter när det gäller digital innovation.

³⁰ Europe's Digital Progress Report, SWD(2017) 160.

av konkurrenskraft, marknadsandelar och slutligen arbetstillfällena, i värsta fall så att själva företagets existens hotas.

Därför betonas starkt i den övergripande strategin om digitalisering av den europeiska industrin³¹ en mer omfattande digitalisering av industrin. Den europeiska plattformen för nationella initiativ om digitalisering som startade i mars har infört en europeisk ram för samordning och främjar digitalisering i alla medlemsstater³². Kommissionen investerar också i införandet av digitala innovationsknutpunkter och andra teknikcentra för att ge företag i EU mer samordnade och bättre stödtjänster. Detta bidrar till att nå ut till de företag som ännu inte deltar i den digitala omvandlingen.

Digitala industriella plattformar (t.ex. industriellt internet och industriella dataplattformar) kommer att sammanföra olika tekniker och tillämpningar och främja utvecklingen av nya produkter och processer, och framför allt nya affärs- och tjänstemodeller. Kommissionen lanserar särskilda ansökningsomgångar för att stödja utvecklingen på ett antal områden, såsom automatisering och samarbete inom tillverkningsindustrin, högprecisionsjordbruk och energi.

Många andra initiativ inom strategin för den digitala inre marknaden främjar industrins digitalisering och moderniseringen av offentliga tjänster, däribland genom åtgärder för IKT-standardisering³³, offentlig förvaltning³⁴, höghastighetsanslutningar (inklusive 5G) och sakernas internet. Halvtidsöversyn av strategin³⁵ visar dock att EU måste göra mer. Kommissionen kommer inom ramen för detta att lägga fram ytterligare ett antal ambitiösa initiativ för att ge den europeiska industrin den digitala inre marknad den behöver. Dessa initiativ berör frågor som utvecklingen av dataekonomin, artificiell intelligens och högpresterande datorsystem, vilka är avgörande för smarta industriella ekosystem och stordatatillämpningar.

Det omfattande it-säkerhetspaket som antagits i dag³⁶ är ett viktigt bidrag för att ta itu med it-hot och stärker Europas datasäkerhet och it-skydd ytterligare. Initiativet att inrätta ett kompetensnätverk kring it-säkerhet med ett europeiskt centrum för forskning och kompetens kring it-säkerhet kommer i synnerhet att stödja utvecklingen av industriell kapacitet. Det kommer också att ge nya impulser till EU:s strävan att bli världsledande i utvecklingen av nästa generations digitala teknik. Initiativet om det fria flödet av data kommer att vidareutveckla den europeiska dataekonomin genom att tillhandahålla bättre och mer konkurrenskraftiga tjänster.

En modern digital infrastruktur och lämpliga spektrumresurser är också av central betydelse både för utvecklingen av banbrytande digitala innovationer, såsom additiv tillverkning eller automatiserad körning, och för en storskalig digitalisering av alla delar av vår ekonomi för medborgarna. EU och dess medlemsstater måste skapa de rätta förutsättningarna för att utveckla sådana infrastrukturer. Dessutom har Europeiska fonden för strategiska investeringar med en förväntad projektfinansiering på än 20 miljarder euro redan blivit en viktig motor för

³¹ COM(2016) 180.

³² 15 medlemsstater har redan inlett nationella initiativ och sex initiativ håller på att utarbetas. Målet är att i slutet av året ha nått alla medlemsstater.

³³ COM(2016) 176.

³⁴ COM(2016) 179.

³⁵ COM(2017) 228.

³⁶ JOIN(2017) 450, COM(2017) 476, COM(2017) 477, COM(2017) 478, COM(2017) 489, C(2017) 6100 och COM(2017) 474.

investeringar i digital infrastruktur. Horisont 2020, fonden för ett sammanlänkat Europa och de europeiska struktur- och investeringsfonderna investerar också stort i viktig framtida digital teknik³⁷.

Nästa generations uppkopplingar – särskilt 5G – är den grund på vilken framtida affärsmodeller kommer att byggas. Autonoma fordon, sakernas internet och ett otal andra tillämpningar som vår framtida industriella styrka kommer att bygga på kan helt enkelt inte förverkligas utan snabbare och oavbruten internettillgång. Ansträngningarna för att införa 5G är enorma, men det är också de potentiella vinsterna som kan ge europeisk industri ett försprång och en global konkurrensfördel.

5. Att bygga vidare på Europas ledarskap i en koldioxidsnål och cirkulär ekonomi

EU strävar efter hållbar utveckling på ett övergripande sätt och är motorn bakom Parisavtalet för klimatåtgärder och agendan för hållbar utveckling för 2030. EU går i spetsen för den globala övergången till en koldioxidsnål och cirkulär ekonomi. Europa måste nu utnyttja detta ledarskap inom alla sektorer och ta itu med den ökande globala konkurrensen i miljövänlig produktion och teknik för ren energi.

Omvandlingen av våra företag till mer hållbara och resurseffektiva affärsmodeller bidrar inte bara till att skydda miljön utan ger också konkurrensfördelar genom betydande besparingar³⁸. Den kan skapa nya arbetstillfällen och möjligheter för arbetstagare och företagare. I december 2017 kommer kommissionen att lägga fram en rad nya åtgärder för cirkulär ekonomi. Det kommer inkludera en strategi för övergången till en cirkulär ekonomi för plast i Europa, bland annat genom att främja innovation och investeringar. En starkare utveckling av bioekonomin kan också hjälpa EU att påskynda utvecklingen mot en cirkulär och koldioxidsnål ekonomi som förbättrar produktion av förnybara biologiska resurser och deras omvandling till biobaserade produkter och bioenergi. Eftersom företagen i EU är alltmer integrerade i globala leveranskedjor kan övergången till en cirkulär ekonomi inte bedrivas i ensamhet. Med tanke på den strategiska betydelsen av råvaror för EU:s tillverkningsindustri³⁹ håller kommissionen på att genomföra en rad åtgärder inom ramen för EU:s råvaruinitiativ och kommer att fortsätta att bidra till att säkerställa en trygg, hållbar och överkomlig tillgång. Vissa råvaror är särskilt viktiga eftersom de har stor ekonomisk betydelse och är förenad med en hög risk på utbudssidan. Parallellt med strategin lägger kommissionen fram en reviderad förteckning över råvaror av avgörande betydelse för EU⁴⁰.

³⁷ Såsom mikroelektronik, fotonik, robotteknik, datormoln och artificiell intelligens. Inom Horisont 2020 planeras investeringar i viktig digital teknik på 3,4 miljarder euro. Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf) investerar mer än 17 miljarder euro i digitaliseringen av industrin, offentliga förvaltningar, utbildning, bredband, digital forskning och innovation och utbyggnad av digitala lösningar. De andra europeiska struktur- och investeringsfonderna investerar ytterligare 4 miljarder euro i bredband och e-kompetens i landsbygdsområden.

³⁸ Sedan 2000 och som ett resultat av framför allt europeiska initiativ och lagstiftning har den europeiska industrin minskat sin energiintensitet dubbelt så snabbt som Förenta staterna. Med tanke på att energi är en viktig kostnadsfaktor i Europa har detta lett till en förbättring av EU:s konkurrenskraft. Samtidigt främjas industrins konkurrenskraft genom förbättringar av energieffektiviteten i processer och anläggningsdrift inom industrin. De ekodesignkrav som fastställts för produkter som används i industriprocesser och för utrustning minskar industrins energiförbrukning och energikostnader.

³⁹ Enligt det tyska ingenjörsförbundets centrum för resurseffektivitet (VDI ZRE) är råvaror den viktigaste kostnadsfaktorn i tillverkningsindustrin (44 % jämfört med 18 % för arbete, 3 % för skatter och 2 % för energi).

⁴⁰ COM(2017) 490.

Kommissionen har redan lagt fram de flesta av lagstiftningsförslagen för att genomföra den strategiska ramen för energiunionen och Parisavtalet och inriktar sig nu på konkreta åtgärder för att påskynda genomförandet. Även om Parisavtalet innebär ett globalt genombrott skiljer sig de nationellt fastställda insatserna åt mellan länderna. I den mån som orättvisa konkurrensvillkor kvarstår får därför utsatta sektorer gratis tilldelning av utsläppsrätter inom ramen för EU:s system för handel med utsläppsrätter. EU:s klimatpolitik tillhandahåller också verktyg för att ge direkt stöd till koldioxidsnål innovation inom industrin⁴¹. Genom 300-programmet från reserven för nya deltagare anslås 2,1 miljarder euro till 39 mycket innovativa projekt. För perioden efter 2020 ska utsläppsrätter avsättas för att inrätta en innovationsfond för att stödja storskalig demonstration av mycket innovativ koldioxidsnål teknik för energiintensiv industri, förnybara energikällor och avskiljning och lagring av koldioxid. En moderniseringsfond kommer att stödja en modernisering av energisektorn i tio medlemsstater med lägre inkomster.

I det paket om ren energi⁴² som antogs i november förra året föreslog kommissionen en ny ram för att påskynda, omvandla och konsolidera EU:s energiomställning, samtidigt som EU:s ledarskap och vår ekonomiska konkurrenskraft säkerställs. Paketet kommer att leda till ökad konkurrens på detaljmarknaden för el och öppna den för nya tjänster och företagsmodeller. Där fastställs också en ram för att stödja omställningen till en koldioxidsnål och cirkulär ekonomi genom konkreta åtgärder på kort sikt för att ge faktiska resultat för EU:s näringsliv, regioner, städer, arbetstagare och medborgare. För att bidra till att påskynda marknadsspridningen för innovation runt om i världen kommer EU, tillsammans med de nordiska länderna, att vara en av värdarna för ett stort globalt toppmöte 2018 – ministermötet om innovation och ren energi – med utfästelser från internationella partner som står för 85–90 % av de globala investeringarna i ren energi.

En stark tonvikt måste också läggas på utsläppssnål rörlighet. Efter 2016 års strategi för utsläppssnål rörlighet och paketet om rörlighet från våren 2017⁴³ kommer kommissionen i höst att lägga fram nya förslag på området, däribland skärpta koldioxidnormer för personbilar och lätta lastbilar för perioden efter 2021/21 och en handlingsplan om infrastruktur för alternativa bränslen för att stödja utbyggnaden av ett stamnät av laddningsinfrastruktur.

För att EU ska kunna förbli konkurrenskraftigt på området kommer det att bli nödvändigt att hitta de felande länkarna i de berörda värdekedjorna. Investeringar i batterier är därför av strategisk betydelse. För att initiera industrileda initiativ för hela värdekedjor för batterier i EU, både för mobila och stationära tillämpningar, kommer kommissionen att hålla ett möte med berörda parter⁴⁴ för att optimera en eventuell offentlig intervention. Detta kommer att följas av ett förslag till koldioxidnormer för tunga lastbilar och bussar (tunga fordon) under första halvåret 2018.

⁴¹ Genom 300-programmet från reserven för nya deltagare anslås 2,1 miljarder euro till 39 mycket innovativa projekt. För perioden efter 2020 ska utsläppsrätter avsättas för att inrätta en innovationsfond för att stödja storskalig demonstration av mycket innovativ koldioxidsnål teknik för energiintensiv industri, förnybara energikällor och avskiljning och lagring av koldioxid. En moderniseringsfond kommer att stödja en modernisering av energisektorn i tio medlemsstater med lägre inkomster.

⁴² COM(2016) 860.

⁴³ COM(2016) 501, COM(2017) 283.

⁴⁴ Dessutom kommer industriforumet för ren energi också att hjälpa industrin att dra nytta av de nya möjligheterna till tillväxt inom sektorn för förnybar energi och byggsektorn.

➤ *En modern och konkurrenskraftig bilindustri är avgörande för EU:s ekonomi, och i allt högre grad beroende av automatisering, digitalisering och högsta nivå av miljöprestanda. Målet är att säkerställa att bästa möjliga lösningar, utrustning och fordon utvecklas och tillverkas i Europa för en rörlighet med låga utsläpp och uppkopplade fordon, och att vi har den mest moderna infrastrukturen till stöd för dem. För detta ändamål måste den europeiska bilindustrin genomgå en snabb och djupgående förändring för att förbli konkurrenskraftig och framgångsrik på den globala marknaden. De utmaningar som utsläppsskandalen har påvisat innebär också möjligheter: För att återupprätta förtroendet måste EU:s bilindustri inse betydelsen av en övergång till mer hållbar teknik och nya affärsmodeller. Elektriska laddningsstationer håller på att byggas ut i hela Europa och de offentliga myndigheterna och den privata sektorn arbetar tillsammans för att förbättra Europas kapacitet när det gäller batteriteknik. Europas bilindustri måste anta denna utmaning, intensifiera och påskynda övergången till elfordon och annan teknik med låga utsläpp. Om Europa utnyttjar denna möjlighet kan hållbar sysselsättning och bättre levnadsvillkor skapas för dess regioner och lokalsamhällen.*

Kommissionen håller också i samband med kapitalmarknadsunionen på att utveckla en strategi för hållbar finansiering för att bättre styra privata kapitalflöden till mer hållbara investeringar. En bättre åtskillnad mellan hållbara investeringar och andra kommer att vara avgörande för att integrera mer omfattande risker och vinster i långsiktiga investeringsbeslut och öka förtroendet för projektens genomförande, information och märkningar.

6. Att investera i framtidens industri

Investeringar från inom och utom EU för både infrastruktur och ny teknik är en förutsättning för att vår industri ska kunna driva på den industriella omvandlingen. Medan de totala investeringarna gradvis ökar är investeringarna i innovation och andra immateriella tillgångar fortfarande lägre än hos många konkurrenter. Europa måste stimulera mer kapitalinvesteringar, underlätta spridningen av lovande innovationer och skapa en gynnsam miljö för dynamiska små och medelstora företag att expandera.

Genom Junckerplanen, investeringsplanen för Europa, som lanserades i november 2014 inrättades Europeiska fonden för strategiska investeringar (Efsi) för att stödja strategiska projekt över hela kontinenten och bidra till att minska investeringsklyftan. Fonden har redan lyckats mobilisera betydande privata investeringar i digital infrastruktur, energi, forskning, transport och utvecklings- och innovationsprojekt vilket ger betydande finansiering till ekonomin och stödjer den senaste tidens investeringsökning. Europeiska investeringsbanksgruppen har också utvecklat kapitalinvesteringar som är särskilt viktiga för innovativa företag som befinner sig i en tidig utvecklingsfas.

➤ *Fram till juli 2017 hade 572 transaktioner godkänts för stöd av Efsi till ett investeringsvärde av totalt 225,3 miljarder euro (72 % av det totala målet på 315 miljarder euro fram till mitten av 2018). Dessa transaktioner omfattar alla medlemsstater och förväntas hjälpa över 445 000 små och medelstora företag och midcapföretag med mer än 30 % av den totala volymen.*

I kommissionens förslag om att se över och utöka fonden (Efsi 2.0) anges att 40 % av ökningen av fondens riskbärande kapacitet ska avsättas till att öka tillgången till finansiering för små och medelstora företag och att Europeiska investeringsbanken ska öka sin andel av finansieringen för midcapföretag. Samtidigt förenklar kommissionens förslag till

samlingsförordning kombinationen av stöd från Efsi och medel från de europeiska struktur- och investeringsfonderna för att uppnå större effekt, inbegripet för investeringsplattformar⁴⁵.

En strategi för att säkerställa en konkurrenskraftig tillverkningsindustri i Europa måste för att vara framgångsrik bygga på Europas starka sidor och tillgångar i strategiska värdekedjor inom ny teknik och göra dem mer robusta. Detta kräver ofta gemensamma, väl samordnade insatser och investeringar från offentliga myndigheter och företag från flera medlemsstater. Kommissionens meddelande om viktiga projekt av gemensamt europeiskt intresse är avsedd för sådana strategiska projekt⁴⁶. Exempel på värdekedjor av strategisk betydelse för Europa omfattar bland annat energilagring samt elektroniska chips. Om medlemsstaterna använder dem kan de spela en mycket viktig roll för att främja politik och åtgärder inom viktiga områden för ekonomisk tillväxt. För att arbeta mer proaktivt tillsammans med medlemsstaterna och industrin avseende viktiga projekt av gemensamt europeiskt intresse kommer kommissionen att inrätta ett strategiskt forum med medverkan av viktiga berörda parter för att kartlägga centrala värdekedjor och investeringsprojekt och övervaka de framsteg som uppnåtts.

Viktiga framsteg har också gjorts med kapitalmarknadsunionen och initiativet för nystartade företag inom ramen för strategin för den inre marknaden för att underlätta tillgången till finansiering för den första utvecklingsfasen åt våra innovativa företag. Kapitalmarknadsunionen underlättar investeringar för företag av alla slag genom förbättrad tillgång till alternativa finansieringskällor. Reglerna för europeiska riskkapitalfonder har reviderats så att flera sorters företag kan finansieras och prospektförordningen har ändrats för att göra det lättare för små och medelstora företag att samla in kapital. En alleuropeisk fondandelsfond för riskkapital inrättas för att tillgodose behovet av större investeringar i riskkapital efter inledningsfasen.

Kommissionen kommer nu att utvärdera hur EU:s lagstiftning kan åstadkomma ett mer proportionerligt regelverk för att stödja små och medelstora företags notering på offentliga marknader. Ytterligare initiativ kommer också att tas om finansiell teknik, i synnerhet för att främja innovativa finansieringsinstrument, såsom gräsrotsfinansiering, och för att undersöka möjligheten att utarbeta europeiska garanterade skuldförbindelser som ett instrument för lån till små och medelstora företag och infrastruktur⁴⁷. För att ytterligare minska luckan i finansieringen av steget från innovation till marknad kommer kommissionen att undersöka möjligheten att inrätta en kompletterande europeisk handlingsplan för utveckling av företag med riskkapital som gör det möjligt för riskkapitalfonder att öka sin investeringskapacitet.

På grund av deras olika riskprofiler och omfattningen av deras verksamhet står vissa sektorer inför större hinder när det gäller tillgången till finansiering än andra. Kommissionen vidtar riktade åtgärder i sektorer såsom rymdteknik och försvar för att skapa nya möjligheter för

⁴⁵ Som den specifika fonden i Nord-Pas-de-Calais som sammanför Eruf, Efsi och privata aktörer: "<http://www.eib.org/infocentre/press/releases/all/2015/2015-237-nord-pas-de-calais-15-meur-dans-un-fonds-dinvestissement-dedie-a-la-troisieme-revolution-industrielle.htm>."

⁴⁶ EU:s regler för statligt stöd (EUT C 188 av den 20 juni 2014) är särskilt utformade för att uppmuntra medlemsstaterna att kanalisera offentliga medel till sådana integrerade projekt som har tydliga spridningseffekter för en större del av unionen, såsom viktig möjliggörande teknik. Viktig möjliggörande teknik är kunskapsintensiv och förbunden med hög intensitet på forskning och utveckling, snabba innovationscykler, höga kapitalutgifter och högkvalificerade arbetstillfällen (COM(2012) 341).

⁴⁷ För en mer komplett översikt se halvtidsöversynen av handlingsplanen för en kapitalmarknadsunion (COM(2017) 292).

olika delar av leveranskedjan. Genom den europeiska försvarsfonden har kommissionen lanserat en viktig drivkraft för den framtida europeiska försvarssektorn.

➤ *I den europeiska försvarshandlingsplanen⁴⁸ fastställs konkreta åtgärder för att stödja mer effektiva försvarsutgifter genom gemensam kapacitet och främja en konkurrenskraftig och innovativ industriell bas. Detta görs framför allt genom att inrätta en europeisk försvarsfond och genom att stärka en öppen och konkurrenskraftig försvarsmarknad i Europa. Den europeiska försvarsfonden har börjat ge resultat⁴⁹, särskilt genom genomförandet av den förberedande åtgärden om försvarsforskning och det nyligen framlagda förslaget om ett europeiskt försvarsindustriellt utvecklingsprogram. Tillsammans med bidrag från medlemsstaterna för att finansiera gemensamma utvecklingsprojekt kan fonden på medellång sikt generera totala investeringar i försvarsrelaterad forskning och kapacitetsutveckling på 5,5 miljarder euro per år.*

Förbättrade ramvillkor för investeringar, inbegripet regelrelaterad förutsägbarhet, rättvis konkurrens och rättsstatlighet, måste också förbli ett centralt tema i kommissionens arbete med medlemsstaterna om reformer inom den europeiska planeringsterminen som en del av den tredje pelaren i investeringsplanen för Europa. Större ansträngningar bör göras av nationella och regionala myndigheter med finanspolitiskt utrymme för att stödja investeringar av hög kvalitet och minska den investeringsklyfta som ackumulerats sedan krisen.

EU:s och medlemsstaternas medel bör användas som incitament för att skapa mervärde i ekonomin utan att äventyra utvecklingen av en dynamisk privat marknad för finansiering av projekt. Unionen säkerställer att det statliga stödet verkligen stimulerar företagen att investera i forskning och utveckling – inklusive möjligheten att matcha stödet till konkurrenter utanför EU för liknande projekt – samt andra konkurrenskraftshöjande åtgärder, och att utvalda företag inte får ekonomiska fördelar som negativt påverkar konkurrensen och handeln mellan medlemsstaterna.

7. Stödja industriell innovation på fältet

Europa har utmärkta forskningsresultat inom många teknikområden som direkt eller indirekt bidrar till utvecklingen av en smart, innovativ och hållbar industri. Vi måste öka våra insatser för att omsätta forskningen i banbrytande innovation som skapar nya marknader som stimulerar tillväxt och sysselsättning. För närvarande är det alltför få innovativa företag som förmår utvecklas till stora arbetsgivare och marknadsledare. Europa behöver stärka den miljö som gör det möjligt att säkerställa att riskbärande banbrytande innovationer kommer att skapa nya marknader och industriellt ledarskap i Europa snarare än utanför. Det krävs också åtgärder för att påskynda och förbättra spridningen av teknik, särskilt bland små och medelstora företag och inom den traditionella industrin.

Företag med hög tillväxt och nystartade företag som utvecklas till större företag skapar fler arbetstillfällen än andra företag. De förnyar och stärker vår ekonomi. Att starta nya företag är inte ett europeiskt problem⁵⁰, men alltför få europeiska nystartade företag kan överleva och växa på längre sikt. Det är företag med hög tillväxt som förmår expandera som skapar

⁴⁸ COM(2016) 950.

⁴⁹ COM(2017) 295.

⁵⁰ Enligt Eurostat skapades 2014 2,6 miljoner nya företag i EU som genererade nästan 4 miljoner nya arbetstillfällen.

hållbara arbetstillfällen, ekonomisk tillväxt och driver långsiktig innovation. Detta är skälet till att kommissionens initiativ för nystartade och expanderande företag⁵¹ innehåller en rad åtgärder för att göra det lättare att starta nytt och expandera.

Våra nystartade företag och dynamiska små och medelstora företag behöver tillgång till riskkapital och ett gynnsamt affärsklimat för innovation och tillväxt i hela Europa. De behöver hjälp att komma i kontakt med kvalificerade personer, teknikcentrum och stödorganisationer inom och mellan regioner för att påskynda spridningen av kunskap och integrera sig i globala värdekedjor. Europeiska institutet för innovation och teknik samlar ledande företag, universitet och forskningslaboratorier för att stärka Europas innovationskapacitet. Kommissionen underlättar också en dialog om spetskompetens för klusterpolitik⁵² och vidtar också åtgärder för att underlätta integrationen av kreativitet, design och icke-tekniska innovationer med avancerad teknik för att skapa nya produkter, nya industriella värdekedjor och förnya den traditionella industrin⁵³.

Framsteg behövs på alla nivåer för att säkerställa att våra regelverk ger tillräcklig flexibilitet för att låta innovationer utvecklas. Vi måste lära oss att lyssna på innovatörer, eftersom de ofta har mindre inflytande än de etablerade företagen. I detta syfte kommer kommissionen att tillämpa innovationsprincipen genom sin agenda för bättre lagstiftning. Innovationsprincipen innebär att beakta konsekvenserna för forskning och innovation vid utarbetande och översyn av reglerna på alla politikområden, bl.a. för att säkerställa att EU-reglerna möjliggör för företag att lättare komma in på marknaden.

Vår konkurrenspolitik är en viktig drivkraft för innovation och investeringar från företagen. Det finns ett starkt samband mellan graden av konkurrens och ökad produktivitet, vilket i sin tur säkerställer en långsiktig och hållbar ekonomisk tillväxt. Konkurrenspolitiken säkerställer att företagen kan skaffa insatsvaror under optimala förhållanden och dra nytta av konkurrenskraftiga avsättningsmöjligheter för sina produkter, vilket ledde till en bättre användning av samhällets resurser. Kommissionens nya förslag om att ge nationella konkurrensmyndigheter större befogenheter syftar till att ytterligare stärka ett effektivt genomförande på alla nivåer, med tanke på att nationella myndigheter fattar cirka 85 % av alla beslut om att tillämpa EU:s konkurrensregler.

Kommissionen har också arbetat hårt för rättvisa och förenklade skatter⁵⁴. Den nyligen återupptagna gemensamma konsoliderade bolagsskattebasen ger dessutom viktiga incitament för företag till innovation och expansion. Vad gäller mervärdesskatt – ett lagstiftningsområde

⁵¹ COM(2016) 733.

⁵² Under 2018 kommer kommissionen att inrätta en expertgrupp på hög nivå om kluster för att ge rekommendationer om hur man bättre kan använda kluster som ett strategiskt verktyg för industripolitiken. Gruppen kommer att stödjas genom det arbete som utförts av europeiska forumet för klusterpolitik inom ramen för det europeiska observationsorganet för kluster och industriell omvandling i enlighet med vad som tillkännagavs i meddelandet om strategin för smart specialisering.

⁵³ Kommissionen stöder inrättandet av inkubationsnätverk för kreativitetsdriven innovation och partnerskap (mellan kreativa människor, traditionell tillverkning, it och vetenskap) genom Cosme, programmet Kreativa Europa och dess garantifond för den kulturella och kreativa sektorn, Efsi och strukturfonderna. Kommissionen kommer att vidta åtgärder för att förstärka sambanden och enhetligheten mellan dessa olika instrument.

⁵⁴ Kommissionen har lagt fram en rad åtgärder för att ta itu med aggressiv skatteplanering. Detta innebär nya regler om öppenhet för förmedlare som utformar och främjar skatteplaneringssystem. Medlemsstaterna är nu dessutom skyldiga att automatiskt utbyta en stor mängd information om inkomst och kapital som innehas av fysiska eller juridiska personer i utlandet.

som ständigt anges som ett av de mest betungande⁵⁵ – kommer kommissionen att i år lägga fram förslag om att avsevärt förenkla skyldigheterna för företag och bana väg för skapandet av ett gemensamt mervärdesskatteområde i EU.

När det gäller unionens egna finansiella stöd till innovation, ger arbetsprogrammet för 2018–2020 för Horisont 2020 ett pilotprojekt om ett europeiskt innovationsråd en budget på över 2,6 miljarder euro för att bättre stödja projekt inriktade på marknadsskapande innovation. Dessutom avsätts 2,2 miljarder euro till prioriterade områden⁵⁶ för att påskynda innovationer för ren energi. De viktigaste målgrupperna är innovatörer och företag som har stora möjligheter att expandera men som inte kan locka till sig tillräckliga privata investeringar. Pilotprojektet om ett europeiskt innovationsråd syftar till att skapa en ny bästa standard för mycket lovande men också potentiellt riskfyllda innovationer och bidrar till att koncentrera stödet på EU-nivå.

Vi måste också säkerställa ledarskap inom teknik av strategisk betydelse för framtida industri. En högnivågrupp om viktig möjliggörande teknik kommer att se över viktig möjliggörande teknik och bästa möjliga sätt för att maximera dess industriella användning⁵⁷.

8. Det internationella perspektivet

Öppen och regelbaserad handel är en viktig del av våra insatser för att hantera globaliseringen. EU använder sitt inflytande för att främja lika villkor på världsmarknaden i bilaterala och multilaterala handelsförhandlingar där detta har blivit allt viktigare. EU:s handelsavtal skapar ekonomiska möjligheter och arbetstillfällen för människor i EU⁵⁸. Små likaväl som stora företag använder handelsavtal för att få del av globaliseringens fördelar på hemmaplan⁵⁹. Men öppen handel måste vara rättvis och hållbar. Förstärkta handelspolitiska skyddsåtgärder och en ny ram för kontroll av utländska direktinvesteringar som kan utgöra ett hot mot säkerheten eller den allmänna ordningen kommer att bidra till att säkerställa att Europa agerar globalt under lika villkor.

EU har en ambitiös handelsagenda med ett antal förhandlingar som pågår eller nyligen avslutats. Till exempel kommer avtalet mellan EU och Kanada som tillämpas provisoriskt från och med den 21 september 2017 att avlägsna 99 % av tullarna, undanröja hinder för handeln med tjänster och ge företag från EU bättre tillträde till den kanadensiska marknaden för offentlig upphandling än företag från någon annan av Kanadas handelspartner. I juli nådde också EU och Japan – världens andra respektive fjärde största ekonomi som tillsammans står för 22 % av världens handel – en politisk överenskommelse om ett ambitiöst avtal, och sände

⁵⁵ Se COM(2013) 122.

⁵⁶ Minska koldioxidutsläppen från byggnadsbeståndet, förnybar energi, energilagring, elektromobilitet och transportsystemen i städerna.

⁵⁷ Begreppet viktig möjliggörande teknik har i stor utsträckning använts till att utforma strategier och finansieringsprogram inom ramen för den nuvarande fleråriga budgetramen. Med tanke på de långtgående och snabba förändringarna i den industriella och tekniska miljön, kommer gruppen att se över förteckningen över angiven teknik, ge råd om hur man kan maximera användningen i industrin och på hur man kan maximera fördelarna för den europeiska ekonomin, samhället och medborgarna.

⁵⁸ 31 miljoner arbetstillfällen i EU är beroende av vår export till övriga världen.

⁵⁹ EU stärker med beaktande av detta övervakningen och genomförandet av handelsavtal genom strategin för marknadstillträde. Se till exempel rapporten om hinder för handel och investeringar, COM(2017) 338, som visar att under 2016 avlägsnades sammanlagt 20 befintliga handelshinder, däribland flera långvariga, inom flera sektorer i tolv olika länder runt om i världen, vilket skapar betydande nya exportmöjligheter.

därmed ett tydligt budskap i en tid av ökande protektionistiska tendenser på andra håll i världen.

EU:s handelspolitiska skyddsinstrument bidrar till att säkerställa en rättvis konkurrens för europeiska företag och kommissionen utnyttjar de befintliga medlen till fullo för att reagera på illojala handelsmetoder. När de väl antagits av medlagstiftarna kommer kommissionens två förslag om en modernisering av de handelspolitiska skyddsåtgärderna⁶⁰ och om en ny beräkningsmetod för antidumpningsåtgärder⁶¹ att göra dessa medel ännu mer effektiva för att hantera betydande störningar på marknaden.

När det gäller offentlig upphandling tillämpar fortfarande många av EU:s viktigaste handelspartner konkurrensbegränsande metoder som diskriminerar EU-företag och inte säkerställer ömsesidighet i fråga om marknadstillträde. Kommissionen uppmanar därför till ett snabbt antagande av det reviderade förslaget om ett internationellt upphandlingsinstrument som ett verktyg för att främja öppet och ömsesidigt tillträde till marknaderna för offentlig upphandling i hela världen.

EU:s regler måste också anpassas till ökad global konkurrens, såsom farhågor att europeiska företag med viktig teknik tas över av utländska investerare, i synnerhet statsägda företag, av strategiska skäl. Kommissionen föreslår därför en ram som gör det möjligt för medlemsstaterna att kontrollera utländska direktinvesteringar som kan utgöra ett hot mot säkerheten eller den allmänna ordningen, samt en mekanism för samarbete och en ram för kontroll på EU-nivå⁶². På samma sätt som detta meddelande är den ramen en viktig del av uppföljningen av kommissionens diskussionsunderlag om hanteringen av globaliseringen.

9. Partnerskap med medlemsstater, regioner, städer och den privata sektorn

Samtidigt som EU förbättrar ramen för sysselsättning, tillväxt och innovation, återfinns de flesta verktygen för att stimulera och stödja industrins konkurrenskraft på nationell och regional nivå. Ambitionen att stärka den europeiska industrin på EU-nivå behöver därför kompletteras med nationella reformer, med beaktande av nationella och regionala skillnader.

Kommissionen kommer att fortsätta sitt samarbete med medlemsstaterna inom den europeiska planeringsterminen för att uppfylla de viktigaste behoven för industrins konkurrenskraft, såsom förbättrade ramvillkor för investeringar, produktivitetshöjande resursallokering och ett förbättrat företagsklimat. Reformen av produkt- och tjänstemarknaderna bör bidra till obehindrad rörlighet och integration av värdekedjorna över geografiska och sektoriella gränser. Arbetsmarknader och socialsystem behöver fortsatta reformer för att uppfylla våra medborgares behov och främja innovation och anpassning genom att erbjuda trygghet och stöd och göra det möjligt för människor att ta risker, delta i utbildning, yrkesutbildning och livslångt lärande, skaffa sig de kvalifikationer de behöver och anpassa sig till föränderliga arbetsuppgifter, karriärmöjligheter och arbetsliv.

Det nya stödprogrammet för strukturreformer ger konkret stöd vid genomförandet av strukturreformer inom ramen för den europeiska planeringsterminen och för specifika reformer av sina system för forskning och innovation kan medlemsstaterna och regionerna

⁶⁰ COM(2013) 191 och COM(2013) 192.

⁶¹ COM(2016) 721.

⁶² COM(2017) 494, COM(2017) 487.

också förlita sig på enheten för politiskt stöd inom ramen för Horisont 2020 och plattformen för smart specialisering. Kommissionen kommer att utse ”investerings­sändebud” i medlemsstaterna som fungerar som kontaktpunkt för nationella och regionala myndigheter, projektansvariga, investerare och det civila samhället i samband med investeringsfrågor.

Kommissionen kommer att lansera ett pilotprojekt för att tillhandahålla skräddarsytt och samlat stöd för att hantera specifika problem i regioner som genomgår en allvarlig kris eller nedgång. I nära samarbete med medlemsstaterna och deras regionala och lokala myndigheter kommer initiativet att försöka övervinna hindren för tillväxt genom att hjälpa regionala ekonomier att genomföra en omvandling och diversifiering till nya, hållbara ekonomiska sektorer med framtiden för sig.

Mer allmänt spelar EU en viktig roll för att ge regioner och kommuner möjlighet att ta itu med utmaningar och lära av varandra i stället för att tillämpa en universallösning. Det innebär att ge medlemsstater och regioner de medel de behöver för deras specifika omvandlingsbehov genom smart specialisering. I det nyligen offentliggjorda meddelandet om innovation i Europas regioner⁶³ framhålls olika sätt att maximera Europas potential för smart specialisering i samarbete mellan EU, nationell och regional nivå såsom i plattformen för industriell modernisering⁶⁴.

Ytterligare åtgärder måste vidtas för att underlätta ett fördjupat strategiskt interregionalt samarbete längs de industriella värdekedjorna. Vi behöver stärka lokalsamhällenas förmåga att hantera och anpassa sig till sociala och ekonomiska förändringar. De erfarenheter som gjorts av sociala entreprenörer och innovatörer visar hur man bygger social motståndskraft i samhället, genom att vara inriktade på särskilda samhällseliga behov och skapa ekonomisk verksamhet och sysselsättning på samma gång. Företagens sociala ansvarstagande är också av vikt för att uppnå hållbarhet och mot bakgrund av förändrade konsumentpreferenser bidra till att göra företagen mer konkurrenskraftiga och innovativa.

En stark dialog mellan industrin, fackföreningar och andra berörda parter kan hjälpa oss att förutse förändringar och anpassa oss till framtida behov. Den första europeiska industridagen i februari 2017 var startskottet på ett omfattande samråd med alla berörda parter. Vi kommer att bygga vidare på detta för att skapa ett öppet och inkluderande forum för att främja samarbete och övervaka framstegen i genomförandet av EU:s industripolitiska strategi. Denna process kommer också att bygga på synpunkter från befintliga grupper med anknytning till EU:s initiativ på området för industripolitik⁶⁵. Den europeiska industridagen 2018 kommer till exempel bland annat att diskutera framtidens teknik på grundval av arbetet i högnivågruppen för viktig möjliggörande teknik⁶⁶ och bidra till dagordningen för det strategiska forumet för viktiga projekt av gemensamt europeiskt intresse.

10. Slutsatser

⁶³ COM(2017) 376.

⁶⁴ Kommissionen kommer bland annat att lansera ett pilotprojekt för att tillhandahålla skräddarsytt och samlat stöd för att hantera specifika problem i regioner som genomgår en allvarlig kris eller nedgång. I nära samarbete med medlemsstaterna och deras regionala och lokala myndigheter kommer initiativet att försöka övervinna hindren för tillväxt genom att hjälpa regionala ekonomier att genomföra en omvandling och diversifiering till nya, hållbara ekonomiska sektorer med framtiden för sig.

⁶⁵ Däribland exempelvis den europeiska plattformen för nationella initiativ för digitalisering av industrin.

⁶⁶ Kommissionens expertgrupp: den strategiska högnivågruppen för industriteknik inom Horisont 2020.

Det finns en betydande grad av enighet bland medlemsstaterna, EU-institutionerna och berörda aktörer, inbegripet tongivande ledare inom europeisk industri, om behovet av att förena våra krafter bakom en övergripande och omfattande strategi för industriell konkurrenskraft och om de viktigaste delarna en sådan strategi bör innehålla.

I detta meddelande beskrivs den huvudsakliga inriktningen och prioriteringarna i denna övergripande industripolitiska strategi, en strategi som ger industrin möjlighet att skapa sysselsättning och tillväxt, som skyddar de regioner och arbetstagare som drabbas hårdast av den industriella omvandlingen och som stärker och försvarar Europas ledarskap, konkurrenskraft och tekniska spetsforskning. Strategin utgör en viktig referenspunkt och kommer att möjliggöra ett mer enhetligt tillvägagångssätt för att utforma, utveckla och genomföra vår politik, lagstiftning och finansieringsprogram.

Även om viktiga steg har tagits återstår mycket att göra för att genomföra strategin fullt ut och för att industrin och människorna i EU ska ha möjlighet att utnyttja möjligheterna för framtiden i alla EU:s regioner. Ansvaret för detta är delat och beror på insatser, samarbete och egenansvar från EU:s institutioner, nationella och regionala aktörer och, viktigast av allt, den aktiva roll som industrin själv spelar.

Ett forum för öppen, inkluderande och samarbetsinriktad dialog behövs för att övervaka framstegen med denna industripolitiska strategi och identifiera ytterligare åtgärder som behövs på alla nivåer (internationell, europeisk, nationell, regional och lokal). Alla berörda parter bör ha möjlighet att bidra till denna process.

Kommissionen kommer att anordna en årlig industridag för alla berörda parter inför Europeiska rådets vårmöte för att säkerställa att vår politik på europeisk, nationell, regional och lokal nivå samverkar för att göra det möjligt för den europeiska industrin att skapa sysselsättning, tillväxt och innovation i Europa och för att lyfta fram nya industriella, sociala och miljömässiga tendenser som kan behöva politiska åtgärder.

Kommissionen kommer att lägga fram slutsatserna från industridagen för en högnivåkonferens om industripolitiska åtgärder som kommer att inrättas under 2018 med företrädare för nationella, regionala och lokala myndigheter, industrin, arbetsmarknadens parter och det civila samhället. Högnivåkonferensen om industripolitiska åtgärder kommer att ge återkoppling på kommissionens initiativ och åtgärder och ge råd om genomförandet av industripolitiken på olika nivåer.

Den europeiska industridagen och högnivåkonferensen om industripolitiska åtgärder kommer att spela en viktig roll för att säkerställa att målen om industrins konkurrenskraft avspeglas i politiken på alla nivåer. I syfte att tillhandahålla den nödvändiga drivkraften kommer kommissionen att fortsätta sitt nära samarbete med Europaparlamentet och ser fram emot att Europeiska rådet regelbundet utvärderar framstegen i detta avseende.